

26. marts 2009

Arbejdsløsheden fortsætter sin himmelflugt – 100.000 ledige allerede til sommer

*Arbejdsløsheden steg i februar med 5.500 fuldtidspersoner til 69.800. Vækstbilledet giver ikke håb om en vending på arbejdsmarkedet før tidligst 2011. Forårspakke 2.0 ændrer ikke væsentligt på dette billede og redder isoleret set kun 5.500 fuldtidspersoner fra arbejdsløshed i år – det er, hvad arbejdsløsheden stiger med pr. måned for øjeblikket. Der er derfor fortsat akut behov for en vækstpakke med fremrykning af offentlige investeringer. Samtidig ligger der en stor udfordring i at få opkvalificeret arbejdsstyrken til de uddannelseskra-
v, der stilles på fremtidens arbejdsmarked.*

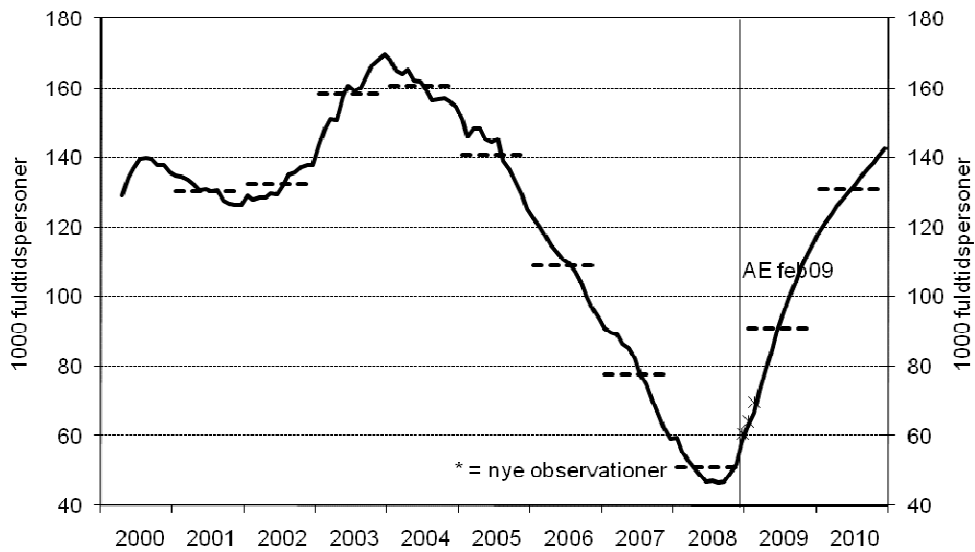

Den sæsonkorrigerede arbejdsløshed steg ifølge Danmarks Statistik fra januar til februar 2009 med 5.500 fuldtidspersoner. Arbejdsløsheden på 69.800 fuldtidspersoner svarer til en ledighedsprocent på 2,5 pct. Siden juni 2008, hvor ledigheden bundede med 47.100 fuldtidspersoner, er ledigheden steget med i alt ca. 23.000 fuldtidspersoner.

Aktiveringen af forsikrede arbejdsløse er steget den seneste måned (sæsonkorrigeret). Siden årsskiftet januar 2008 er aktiveringen i statslig regi dog faldet med 700 fuldtidspersoner. Antallet af aktiverede forsikrede sammenholdt med aktiverede og arbejdsløse dagpengemodtagere (aktiveringsgraden) er faldet markant de seneste måneder. Det illustrerer, hvor stor en udfordring jobcentrene står over for den kommende tid.

Figur 1 (nedenfor) sammenholder udviklingen i arbejdsløsheden med vores ledighedsprognose fra starten af februar 2009. Som det fremgår, er ledigheden steget som forventet i prognosen.

Figur 1. Arbejdsløshed, AErådets prognose og nye tal

Kilde: Danmarks Statistik og AErådets prognose opdatering, februar 2009.

Antallet af varslede fyringsrunder i danske virksomheder er eksploderet i januar og februar 2009 svarende til ca. 10.000 personer. HK vurderer, at op imod 2/3 af alle ansatte på arbejdsmarkedet i dag enten er ansat som funktionær eller på funktionærlignende vilkår, og har derfor et opsigelsesvarsel på mellem 1 og 6 måneder, afhængig af hvor længe de har været ansat. Det betyder også, at de store varslinger vi ser på fyringerne, ikke nødvendigvis slår ud i arbejdsløshedsstatistikken før om flere måneder, når opsigelsesvarslet er afsluttet. Derfor har vi sandsynligvis ikke set det værste endnu.

De foreløbige nationalregnskabstal for 4. kvartal 2008 tegner et kulsort billede af dansk økonomi. Væksten i 2008 blev på -1,3 pct., hvilket er dobbelt så stort et fald i BNP, som vi forventede i vores prognose fra februar 2009. På den baggrund kan et fald i BNP på -2,5 pct. i 2009 ikke længere udelukkes, hvorfor arbejdsløsheden må forventes at stige mere, end vi forventede i februar.

Med det vækstbillede der tegner sig, er der ikke udsigt til en vending på arbejdsmarkedet før tidligst i 2011. Det er også, hvad udviklingen i figur 1 afspejler. Risikoen ligger samtidig desværre samtidig på den mørke side.

Forårspakken 2.0 ændrer ikke væsentligt på dette billede og redder isoleret set kun 5.500 fuldtidspersoner fra arbejdsløshed i år – det svarer altså til, hvad ledigheden er steget med alene i februar.

AE mener derfor fortsat, at der er akut behov for en vækstpakke, der kan modvirke, at krisen udvikler sig til en stor arbejdsmarkedskrise. AE anbefaler en pakke med hovedvægt på offentlige investeringer, hvor man samtidig har mulighed for, at skovlen kan sættes i jorden efter sommerferien 2009. Vi anbefaler offentlige investeringer, fordi det klart er den mest effektive måde at stimulere den økonomiske vækst og beskæftigelse. Samtidig dokumenterer flere rapporter, at der er et stort efterslæb på det offentlige investeringsområde inden for f.eks. vedligehold af offentlige anlæg og bygninger. Ligeledes ligger der et meget stort vedligeholdelsesefterslæb af de almene boliger. Der er derfor rigeligt med rentable og nødvendige projekter at tage fat på.

Det er afgørende at undgå, at vækstkrisen forplanter sig til en stor arbejdsmarkedskrise. Problemet ved stærkt stigende arbejdsløshed er – udover at det kan sætte gang i en negativ økonomisk spiral – at det kan sætte sig negativt i strukturerne på arbejdsmarkedet og dermed i økonomiens langsigtede vækstpotentiale.

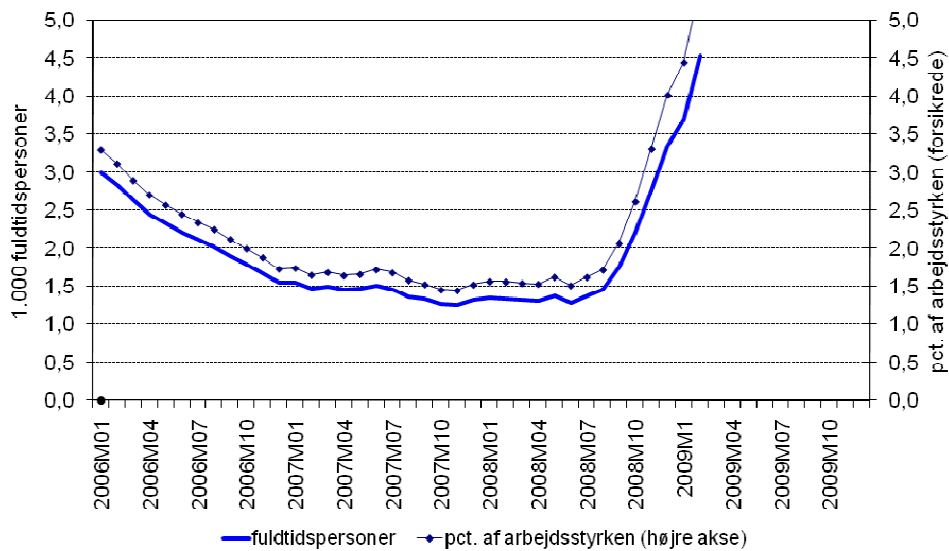
Vi må desværre konstatere, at aktiveringsgraden er faldet ganske markant igen i takt med, at arbejdsløsheden er begyndt at stige de seneste måneder. Vi frygter, at kommunaliseringen af den statslige jobindsats per august 2009 vil trække i samme retning. Det er meget uheldigt i en situation, hvor den aktive arbejdsmarkedspolitik skal være helt oppe i gear. Gryden skal holdes i kog, så vi undgår, at alt for mange ryger tilbage i langtidsledighed eller bliver marginaliseret.

Samtidig ligger der en stor udfordring i at få opkvalificeret arbejdsstyrken til de uddannelseskrav, der stilles på fremtidens arbejdsmarked. Her har den aktive arbejdsmarkedspolitik også en vigtig rolle at spille. Vi anbefaler derfor også, at en vækstpakke samtidig indeholder initiativer, der styrker arbejdsstyrkens fremtidige uddannelsesniveau. Det kunne f.eks. være en øget indsats med opkvalificering via voksen- og efteruddannelse samt initiativer rettet mod de mange unge, der falder fra ungdomsuddannelserne. Derudover er det afgørende, at vi får gjort noget ved manglen på praktikpladser. På praktikpladsområdet er det desværre også gået den forkerte vej.

Byggeledigheden tordner fortsat op

Figur 2 viser udviklingen i arbejdsløsheden for de a-kasser for faglærte, der traditionelt er knyttet op på bygge- og anlægssektoren. Som det fremgår, er arbejdsløsheden tordnet i vejret siden juni måned 2008. I februar 2009 lå arbejdsløsheden på 5,5 pct. mod 1,6 pct. i juni (sæsonkorrigeret). Samtidig indeholder tallene ikke de bygge- og anlægsarbejdere, der er medlem af 3F, så opgørelsen i figur 2 undervurderer arbejdsløshedsstigningen for de bygge- og anlægsbeskæftigede. Bemærk også at styrken faktisk er taget til den seneste måned.

Figur 2. Arbejdsløshedsudviklingen i de a-kasser, der traditionelt er knyttet op på bygge- og anlægssektoren, 2006-2009

Anm.: A-kasserne, der traditionelt har været knyttet op på bygge- og anlægssektoren, er Byggefagenes a-kasse (tidl. Blik og Rør samt Malerfaget og Maritime), El-faget og Træ-Industri-Byg. Tallene for de seneste 6 måneder er foreløbige. Disse er korrigeret for den forskel, der var mellem de foreløbige og endelige tal i samme måned året før.

Kilde: AErådet (sæsonkorrektion og korrektion) pba. Danmarks Statistik.